

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Πού και πώς>Έξοδα Έξοδα

Αυστρία

Η παρούσα σελίδα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα δικαστικά έξοδα στην Αυστρία.

Κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τις αμοιβές στον χώρο των νομικών επαγγελματιών

Δικηγόροι

Σύμφωνα με τον **Κώδικα Δικηγόρων** της Αυστρίας, η αμοιβή που πρέπει να καταβάλει ο εντολέας στον δικηγόρο για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του μπορεί γενικά να καθοριστεί με **ελεύθερη συμφωνία**.

Η αμοιβή μπορεί να καθοριστεί με βάση την **ωριαία απασχόληση** ή να συμφωνηθεί κατ' αποκοπή. Στην περίπτωση της κατ' αποκοπή αμοιβής δεν χρεώνονται οι επιμέρους υπηρεσίες και ο χρόνος που δαπανήθηκε. Εάν δεν συμφωνηθεί ρητά κάποια αμοιβή, τεκμαίρεται ότι συμφωνήθηκε εύλογη αμοιβή. Στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και στον νόμο για τις αμοιβές των δικηγόρων προβλέπεται ότι το δικαστήριο στην **πολιτική δίκη** πρέπει να προσδιορίσει στην απόφαση για τα έξοδα το ποσοστό των εξόδων που πρέπει να καταβάλει ο ηττηθείς διάδικος στον νικήσαντα διάδικο. Τα έξοδα υπολογίζονται με βάση την αξία της διαφοράς και τη διάρκεια και το είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Στην **ποινική δίκη** όλα τα πρόσωπα (κατηγορούμενος / πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η αξιόποινη πράξη, εγκαλών, πολιτικώς ενάγων) που έχουν αναθέσει την εκπροσώπησή τους σε δικηγόρο, φέρουν γενικά τα αντίστοιχα έξοδα. Το ίδιο ισχύει επίσης κατά τον αυτεπάγγελο διορισμό συνηγόρου υπεράσπισης, εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την παροχή του ευεργετήματος της πενίας. Συχνά το κόστος διαφέρει ανάλογα με το δικαστήριο και τη σύνθεση του δικαστηρίου (π.χ. ειρηνοδίκη, μονομελές πρωτοδικείο, μεικτό ορκωτό δικαστήριο, δικαστήριο ενόρκων).

Δικαστικοί επιμελητές

Το μέρος 6 του κώδικα αναγκαστικής εκτέλεσης (άρθρα 454 επ. του κώδικα αναγκαστικής εκτέλεσης — Exekutionsordnung — ΕΟ) καθορίζει την αμοιβή που λαμβάνουν οι δικαστικοί επιμελητές για τις υπηρεσίες τους. Ο νόμος προβλέπει επίσης την καταβολή **τέλους εκτέλεσης** το οποίο πρέπει να καταβάλει ο επισπεύδων δανειστής κατά την υποβολή της αίτησης αναγκαστικής εκτέλεσης μαζί με το **κατ' αποκοπή τέλος** που προβλέπεται στον **νόμο για τα δικαστικά τέλη** (Gerichtsgebührengesetz, GGG).

Τα τέλη εκτέλεσης (§ **άρθρο 455 του κώδικα αναγκαστικής εκτέλεσης**) αποτελούν μέρος των εξόδων της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Κατόπιν αιτήματος του δανειστή το δικαστήριο μπορεί, στην απόφαση για τα έξοδα, να αποφασίσει ότι τα τέλη εκτέλεσης καταβάλλονται από τον οφειλέτη.

Ο δικαστικός επιμελητής δικαιούται επίσης αμοιβή για την είσπραξη χρημάτων. Η εν λόγω αμοιβή μπορεί να αφαιρεθεί από το εισπραχθέν ποσό (**άρθρο 457 και 462 του κώδικα αναγκαστικής εκτέλεσης**).

Έξοδα

Έξοδα στην πολιτική δίκη

Έξοδα των διαδίκων στην πολιτική δίκη

Τα δικαστικά έξοδα τα οποία πρέπει να καταβάλλονται για την ενασχόληση του δικαστηρίου με την υπόθεση υπολογίζονται είτε ως **κατ' αποκοπή έξοδα** (πάγια τέλη) είτε ως **τέλη σε ποσοστό επί τοις εκατό (επί τοις χιλίοις)** (ποσοστό της βάσης αποτίμησης). Το ύψος τους εξαρτάται από τη φύση της υπόθεσης, από την αξία της διαφοράς (η οποία καθορίζεται με βάση το ύψος της αποτιμηθείσας σε χρήμα αξίωσης) και τον αριθμό των διαδίκων. Αν οι διάδικοι είναι περισσότεροι από δύο, το ποσό μπορεί να προσαυξηθεί εξ αυτού του λόγου σύμφωνα με το άρθρο 19a του GGG (η προσαύξηση κυμαίνεται από 10 % έως 50 %).

Πότε πρέπει να καταβάλλονται τα έξοδα στην πολιτική δίκη;

Στην **πολιτική δίκη σε πρώτο βαθμό** τα κατ' αποκοπή τέλη πρέπει να καταβάλλονται με την κατάθεση της αγωγής. Το τέλος **καταβάλλεται άπαξ** —ανεξάρτητα από την έκβαση της διαδικασίας σε αυτόν τον βαθμό— ακόμη και εάν η αγωγή περιλαμβάνει περισσότερες από μία απαιτήσεις ή στρέφεται κατά περισσότερων προσώπων. Τα κατ' αποκοπή τέλη καλύπτουν το σύνολο της πρωτοβάθμιας διαδικασίας. Εάν το αίτημα της αγωγής επεκταθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ενδέχεται να ανακύψουν πρόσθετα τέλη. Τα τέλη αυτά πρέπει να καταβάλλονται με την κατάθεση των δικογράφων. Εάν το αίτημα της αγωγής επεκταθεί κατά τη διάρκεια προφορικής διαδικασίας, τα τέλη οφείλονται με την καταχώριση στο πρωτόκολλο. Στον **δεύτερο και τρίτο βαθμό** τα τέλη καταβάλλονται με την **κατάθεση του δικογράφου του ένδικου μέσου** (άρθρο 2 παράγραφος 1 του νόμου για τα δικαστικά τέλη, GGG). Κατ' εξαίρεση, σε διαδικασίες εκούσιας δικαιοδοσίας, ορισμένες φορές πρέπει να καταβάλλεται **τέλος απόφασης** αντί του τέλους της αγωγής.

Έξοδα στην ποινική δίκη

Έξοδα των διαδίκων στην ποινική δίκη

Καταρχήν, δεν καταβάλλονται δικαστικά τέλη στην ποινική δίκη. Μόνο στην περίπτωση κατάθεσης ιδιωτικής έγκλησης οφείλεται η καταβολή τέλους για τις αιτήσεις κίνησης ή συνέχισης της ποινικής διαδικασίας, καθώς και για τις προσφυγές και τις αιτήσεις ακύρωσης που υποβάλλονται από τον εγκαλούντα.

Πότε πρέπει να καταβάλλονται τα έξοδα στην ποινική δίκη;

Τα πάγια τέλη πρέπει να καταβάλλονται κατά την κατάθεση δικογράφου για το οποίο απαιτείται η καταβολή τέλους.

Έξοδα σε δίκη ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου

Έξοδα των διαδίκων σε δίκη ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου

Σύμφωνα με το άρθρο 17a σημείο 1 του νόμου για το Συνταγματικό Δικαστήριο (Verfassungsgerichtshofgesetz, VfGG), τα τέλη ανέρχονται σε 240 EUR.

Πότε πρέπει να καταβάλλονται τα έξοδα σε δίκη ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου;

Τα πάγια τέλη πρέπει να καταβάλλονται κατά την έναρξη της δίκης.

Υποχρεώσεις ενημέρωσης των δικηγόρων / νομικών συμβούλων

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των διαδίκων

Γενικά ο δικηγόρος **υποχρεούται** να ενημερώνει τους εντολείς του για τον τρόπο υπολογισμού των εξόδων και για τα έξοδα με τα οποία αυτοί αναμένεται να επιβαρυνθούν. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 15 σημείο 2 των κατευθυντήριων γραμμών για την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος (RL-BA 2015) συνιστά στους δικηγόρους, κατά την αποδοχή νέας εντολής, να ενημερώνουν τους εντολείς τους σχετικά με τη βάση υπολογισμού της αμοιβής τους και το δικαίωμά τους για ενδιάμεση εκκαθάριση. Εάν δεν έχει συμφωνηθεί κατ' αποκοπή αμοιβή, ο εντολέας δικαιούται να ζητεί, σε εύλογα χρονικά διαστήματα, ενδιάμεση εκκαθάριση ή ενδιάμεση εκτίμηση των υπηρεσιών που έχουν ήδη παρασχεθεί ή του χρόνου που δαπανήθηκε για τον σκοπό αυτό έως εκείνη τη στιγμή (όταν

έχει συμφωνηθεί χρονοχρέωση). Ομοίως, πριν από την ανάθεση της εντολής στον δικηγόρο, θα πρέπει επίσης να συνάπτεται συμφωνία για την έναρξη και τη συχνότητα των ενδιάμεσων εκκαθαρίσεων.

Προσδιορισμός των εξόδων — Νομικές βάσεις

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τους νόμους για τον προσδιορισμό των εξόδων στην Αυστρία;

Οι νομοθετικές διατάξεις για την επιστροφή των εξόδων στις πολιτικές δίκες αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας (συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών υποθέσεων) προβλέπονται στα άρθρα 40–55 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ZPO). Όσον αφορά τη διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας (επομένως, για παράδειγμα, όσον αφορά δίκες σε οικογενειακές υποθέσεις, ιδίως για συναινετικά διαζύγια ή διαφορές που αφορούν τη γονική μέριμνα, το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας και τη διατροφή) ισχύουν άλλες διατάξεις για την επιστροφή των εξόδων. Οι γενικές διατάξεις προβλέπονται στο άρθρο 78 του **νόμου για την εκούσια δικαιοδοσία** (AußStrG). **Εξαιρέσεις** ισχύουν, μεταξύ άλλων, σε δίκες που αφορούν το δικαίωμα γονικής μέριμνας, το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας ή αξιώσεις διατροφής ανήλικων τέκνων. Τα έξοδα της **ποινικής δίκης** προβλέπονται στα άρθρα 380-395 του **Κώδικα Ποινικής Δικονομίας** (StPO). Τα δικαστικά τέλη (κατ' αποκοπή τέλη) προβλέπονται στον νόμο για τα δικαστικά τέλη (GGG).

Στην αρχική σελίδα του **Δικηγορικού Συλλόγου Αυστρίας** (Österreichischer Rechtsanwaltskammertag) είναι διαθέσιμο **ηλεκτρονικό φυλλάδιο** στο οποίο παρουσιάζονται συνοπτικά οι δικηγορικές αμοιβές. Γενικές πληροφορίες είναι επίσης διαθέσιμες στη διυπηρεσιακή πλατφόρμα **oesterreich.gv.at** μέσω του συνδέσμου: Θέματα > Έγγραφα και Δίκαιο > Αστικό Δίκαιο > Αστικές διαδικασίες διαθέσιμες.

Ο ιστότοπος **oesterreich.gv.at** περιλαμβάνει γενικές πληροφορίες για τα δικαστικά τέλη. Τα κείμενα των νόμων (νόμος για τα δικαστικά τέλη, πίνακες τελών) είναι διαθέσιμα δωρεάν μέσω του συνδέσμου **Rechtsinformationssystem des Bundes** (σύστημα νομικών πληροφοριών της Ομοσπονδίας) στην αρχική σελίδα της Ομοσπονδιακής Καγκελαρίας (Bundeskanzleramt).

Σε ποιες γλώσσες είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες σχετικά με τους νόμους για τον προσδιορισμό των εξόδων στην Αυστρία;

Στη γερμανική.

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση/διατησία;

Σε ειδικό **ιστότοπο** είναι διαθέσιμος κατάλογος διαμεσολαβητών που τηρείται από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης για το θέμα της διαμεσολάβησης.

Όσον αφορά την αποκαταστατική δικαιοσύνη στις ποινικές δίκες, στην αρχική σελίδα του ιστότοπου **NEUSTART** είναι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον ποινικό διακανονισμό (διαμεσολάβηση μεταξύ κατηγορουμένου και θύματος) (και στα αγγλικά).

Πού μπορώ να βρω επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τα δικαστικά έξοδα;

Πληροφορίες στο διαδίκτυο σχετικά με τα δικαστικά έξοδα

Γενικές πληροφορίες σχετικά με το αυστριακό νομικό σύστημα, τα έξοδα και το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο **Die österreichische Justiz** (Η αυστριακή δικαιοσύνη) και στον ιστότοπο **oesterreich.gv.at**, ο οποίος παρέχει φιλικές προς τον αναγνώστη πληροφορίες.

Στο **σύστημα νομικών πληροφοριών της Ομοσπονδίας** περιλαμβάνονται τα **κείμενα** των εξής νόμων [**ÖS1**] :

νόμος για τα δικαστικά τέλη (Gerichtsgebührengesetz, GGG)

νόμος για την αξίωση καταβολής των τελών (Gebührenanspruchsgesetz, GebAG)

κώδικας δικηγόρων (Rechtsanwaltsordnung, RAO)

νόμος για τις αμοιβές των δικηγόρων (Rechtsanwaltstarifgesetz, RATG)

Το κείμενο των γενικών κριτηρίων για τις αμοιβές (Allgemeine Honorar-Kriterien für Rechtsanwälte – AHK) είναι διαθέσιμο μέσω της πύλης του

Δικηγορικού Συλλόγου Αυστρίας.

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για τη μέση διάρκεια των διάφορων δικών;

Για τον σκοπό αυτό, απευθυνθείτε απευθείας στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης της Αυστρίας.

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για το μέσο συνολικό κόστος των διαφόρων δικών;

Τα δικαστικά τέλη που καταβάλλονται για κάθε είδος δίκης καθορίζονται εκ των προτέρων (**νόμος για τα δικαστικά τέλη**). Μπορούν να μεταβληθούν ανάλογα με το ύψος της αξίας της διαφοράς. Στην πολιτική δίκη τα δικαστικά τέλη και τα έξοδα (έξοδα δικηγόρων, αμοιβές πραγματογνωμόνων και διερμηνέων ή μεταφραστών) που πρέπει να καταβληθούν από τον ηττηθέντα στον νικήσαντα διάδικο καθορίζονται στην απόφαση για τα έξοδα. Η απόφαση αυτή βασίζεται στον **νόμο για τις δικηγορικές αμοιβές** (Rechtsanwaltstarifgesetz) (όσον αφορά τις αμοιβές των δικηγόρων) και στον **νόμο για την αξίωση καταβολής των τελών** (Gebührenanspruchsgesetz) (όσον αφορά τις αμοιβές των πραγματογνωμόνων και των διερμηνέων ή μεταφραστών). Τα εν λόγω έξοδα εξαρτώνται κυρίως από το ύψος των σχετικών δαπανών και τον χρόνο που διατέθηκε. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατός ο εκ των προτέρων καθορισμός του ακριβούς ποσού. Η αμοιβή του δικηγόρου που πρέπει να καταβληθεί από τον εντολέα ορίζεται με ελεύθερη συμφωνία.

Φόρος κύκλου εργασιών

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για τον φόρο κύκλου εργασιών; Ποιο είναι το ύψος των συντελεστών;

Οι υπηρεσίες δικηγόρου υπόκεινται σε **φόρο κύκλου εργασιών**. Στην Αυστρία ανέρχεται σε **20 %**. Όπως και οι υπόλοιπες δαπάνες, ο φόρος κύκλου εργασιών πρέπει να καταβάλλεται χωριστά στον δικηγόρο σύμφωνα με το **άρθρο 16 του νόμου για τις αμοιβές των δικηγόρων** και το **άρθρο 17 των γενικών κριτηρίων για τις αμοιβές**. Ο φόρος κύκλου εργασιών δεν περιλαμβάνεται στους πίνακες τελών του νόμου για τις αμοιβές των δικηγόρων και στα γενικά κριτήρια για τις αμοιβές.

Ευεργέτημα πενίας

Εφαρμοστέο όριο εισοδήματος στις αστικές υποθέσεις

Το ευεργέτημα της πενίας **δεν συνδέεται με εκ του νόμου καθορισμένα όρια εισοδήματος**. Σε αστικές υποθέσεις (και σε εμπορικές υποθέσεις) το ευεργέτημα της πενίας προβλέπεται από τον **αυστριακό Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**. Οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις διαδικασίες εκούσιας δικαιοδοσίας. Η απόφαση σχετικά με το ευεργέτημα της πενίας λαμβάνεται από το **πρωτοβάθμιο δικαστήριο**.

Το ευεργέτημα της πενίας δεν χορηγείται όταν η δικαστική διαδικασία την οποία επιδιώκει να κινήσει ο διάδικος ή η υπερασπιστική του γραμμή φαίνεται να είναι καταφανώς κακόπιστη ή αβάσιμη. Το δικαστήριο αποφασίζει σε κάθε επιμέρους περίπτωση σχετικά με τη χορήγηση των παρακάτω παροχών.

Ειδικότερα, στην Αυστρία το ευεργέτημα της πενίας μπορεί να περιλαμβάνει τα εξής:

την προσωρινή απαλλαγή από την καταβολή δικαστικών τελών, αποζημιώσεων μαρτύρων, αμοιβών πραγματογνωμόνων και διερμηνέων ή μεταφραστών, των εξόδων για τις αναγκαίες δημοσιεύσεις και για τον διαχειριστή, καθώς και για τις δαπάνες σε μετρητά που πραγματοποιούνται από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή τον δικηγόρο που διορίζονται από το δικαστήριο

την εκπροσώπηση από δικηγόρο.

Εντός τριών ετών από την περάτωση της δίκης ο διάδικος μπορεί να υποχρεωθεί να **επιστρέψει** το σύνολο ή μέρος του ευεργετήματος της πενίας, εφόσον η οικονομική του κατάσταση μεταβληθεί αντιστοίχως και είναι σε θέση να προβεί στις αντίστοιχες πληρωμές, χωρίς με τον τρόπο αυτό να περιορίζονται τα απαραίτητα μέσα διατροφής του.

Εφαρμοστέο όριο εισοδήματος για τους κατηγορουμένους ή τα πρόσωπα στα οποία αποδίδεται η αξιόποινη πράξη και για τα θύματα αξιόποινων πράξεων στην ποινική δίκη

Δεν υπάρχουν συγκεκριμένα όρια εισοδήματος που εφαρμόζονται για να εξεταστεί αν ο κατηγορούμενος ή το θύμα ή ο πολιτικώς ενάγων μιας αξιόποινης πράξης δικαιούται νομική βοήθεια. Ως βασική αρχή ισχύουν τα εξής: Το επίπεδο διαβίωσης βρίσκεται πάνω από το ελάχιστο όριο και κάτω από ένα εύλογο επίπεδο διαβίωσης. Το ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης αναθεωρείται τακτικά και το επικαιροποιημένο ποσό δημοσιεύεται στον ιστότοπο του

Υπουργείου Δικαιοσύνης της Αυστρίας.

Προϋποθέσεις χορήγησης ευεργετήματος πένιας σε θύματα αξιόποινων πράξεων

Στον βαθμό που δεν υφίσταται αξίωση νομικής συμπαράστασης στη δίκη κατά την έννοια του άρθρου 66 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Αυστρίας, οι πολιτικοί ενάγοντες δικαιούνται το ευεργέτημα της πένιας εφόσον

η νομική εκπροσώπηση δεν είναι δυνατή χωρίς να περιοριστούν τα απαραίτητα μέσα διατροφής τους (βλ. παραπάνω σχετικά με το επίπεδο διαβίωσης) και η εκπροσώπηση από δικηγόρο είναι απαραίτητη για **λόγους απονομής δικαιοσύνης**, ιδίως για λόγους δέουσας εκτέλεσης των απαιτήσεων, προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν μεταγενέστερη πολιτική δίκη.

Προϋποθέσεις χορήγησης ευεργετήματος πένιας σε κατηγορούμενους ή πρόσωπα στα οποία αποδίδεται η αξιόποινη πράξη

Πέραν του ότι πρέπει να συντρέχουν οι **οικονομικές προϋποθέσεις**, προϋπόθεση της χορήγησης του ευεργετήματος της πένιας είναι να **εξυπηρετεί το συμφέρον της απονομής της δικαιοσύνης, ιδίως το συμφέρον της κατάλληλης υπεράσπισης**.

Προς το συμφέρον της απονομής της δικαιοσύνης, ο διορισμός συνηγόρου ενδείκνυται οπωσδήποτε, εφόσον πρόκειται για περίπτωση αναγκαίας υπεράσπισης κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (βλέπε κάτωθι σχετικά με το σημείο), εάν ο κατηγορούμενος ή το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η αξιόποινη πράξη είναι τυφλός/-ό, κωφός/-ό, άλαλος/-ο ή πάσχει από οποιαδήποτε άλλη αναπηρία ή εάν δεν έχει **επαρκή γνώση** της γλώσσας που χρησιμοποιείται από το δικαστήριο, και ως εκ τούτου δεν είναι σε θέση να υπερασπιστεί τον εαυτό του, σε διαδικασία έφεσης, σε περίπτωση **δυσχερούς πραγματικής ή νομικής κατάστασης**.

Στις περιπτώσεις αναγκαίας υπεράσπισης, ο κατηγορούμενος ή το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η αξιόποινη πράξη **πρέπει** να εκπροσωπείται από **συνήγορο**. Συντρέχει λόγος αναγκαίας υπεράσπισης στις ακόλουθες περιπτώσεις (άρθρο 61 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας):

εάν και για όσο χρονικό διάστημα ο κατηγορούμενος τελεί υπό προσωρινή κράτηση (σημείο 1),

σε όλη τη διάρκεια της διαδικασίας που αφορά τον εγκλεισμό σε ιατροδικαστικό θεραπευτικό κέντρο σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ποινικού Κώδικα (σημείο 2),

κατά την κύρια διαδικασία δίκης για τον περιορισμό σε ίδρυμα για παραβάτες που χρήζουν απεξάρτησης ή σε ίδρυμα για επικίνδυνους υπότροπους δράστες (σημείο 3),

κατά την κύρια διαδικασία ενώπιον του πρωτοδικείου (Landesgericht) ως δικαστηρίου ενόρκων ή μεικτού ορκωτού δικαστηρίου (σημείο 4),

κατά την κύρια διαδικασία ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, όταν η αξιόποινη πράξη τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή που υπερβαίνει τα τρία έτη, με εξαίρεση τις περιπτώσεις της κλοπής με διάρρηξη βάσει του άρθρου 129 παράγραφος 2 σημείο 1 του Ποινικού Κώδικα (StGB) και της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος βάσει του άρθρου 164 παράγραφος 4 του Ποινικού Κώδικα (σημείο 5),

στην κατ' αντιμωλία εξέταση (άρθρο 165), στον βαθμό που στην κύρια διαδικασία βάσει των σημείων 3 έως 5 χρησιμοποιήθηκε αναγκαία υπεράσπιση (σημείο 5α),

σε διαδικασίες ένδικων μέσων κατά απόφασης που εκδόθηκε από μεικτό ορκωτό δικαστήριο ή δικαστήριο ενόρκων (σημείο 6),

κατά την εξέταση αίτησης για την επανάληψη της ποινικής διαδικασίας και κατά τη σχετική συζήτηση στο ακροατήριο (σημείο 7)·

Απαλλαγή από τα έξοδα

Στην ποινική δίκη τα ακόλουθα θύματα δικαιούνται, κατόπιν αίτησης, **δωρεάν ψυχοκοινωνική και νομική συμπαράσταση στη δίκη** προκειμένου να διαφυλαχθούν τα οικονομικά δικαιώματά τους:

θύματα βίας, επικίνδυνων απειλών, εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, ή αξιόποινων πράξεων στις οποίες η σχέση προσωπικής εξάρτησής τους αποτέλεσε αντικείμενο εκμετάλλευσης κατά την τέλεσή τους·

ο/η σύζυγος, ο/η καταχωρισμένος/-η σύντροφος, ο/η σύντροφος ζωής, οι συγγενείς σε ευθεία γραμμή, ο αδελφός ή η αδελφή και οι λοιποί δικαιούχοι διατροφής προσώπου που ενδεχομένως απεβίωσε λόγω αξιόποινης πράξης, ή άλλοι συγγενείς του που υπήρξαν μάρτυρες της αξιόποινης πράξης· τα θύματα εγκλημάτων τρομοκρατίας·

θύματα παρενοχλητικής παρακολούθησης, συνεχιζόμενης παρενόχλησης μέσω τηλεπικοινωνιών ή συστήματος πληροφορικής και υποκίνησης μίσους·

θύματα δυσφήμισης, κατηγοριών για ποινικό αδίκημα που έχουν ήδη απορριφθεί ως αβάσιμες, προσβολών και δυσφήμισης, όταν μπορεί να θεωρηθεί, βάσει ορισμένων στοιχείων, ότι η πράξη αυτή έχει διαπραχθεί μέσω τηλεπικοινωνιών ή μέσω συστήματος πληροφορικής· ανήλικοι που υπήρξαν μάρτυρες βίας στο άμεσο κοινωνικό τους περιβάλλον (ενδοοικογενειακή βία, βία κατά παιδιών).

Στην περίπτωση που θα μπορούσε να έχει προσβληθεί η γενετήσια ακεραιότητα του θύματος και το θύμα δεν έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του, παρέχεται στο θύμα δωρεάν συμπαράσταση στη δίκη χωρίς να προηγηθεί αίτηση. Η ψυχοκοινωνική συμπαράσταση στη δίκη περιλαμβάνει την προετοιμασία των παθόντων για τη διαδικασία και τις συναισθηματικές πιέσεις που συνδέονται με αυτή. Η ψυχοκοινωνική και νομική συμπαράσταση στη δίκη παρέχεται από οργανώσεις υποστήριξης των θυμάτων οι οποίες ορίζονται με σύμβαση από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης σύμφωνα με το **άρθρο 66b παράγραφος 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**.

Σε **διαδικασίες εκούσιας δικαιοδοσίας δεν επιβάλλονται τέλη** για διαδικασίες με σκοπό τον **διορισμό ειδικού νομικού εκπροσώπου ενηλίκων** ή σε **υποθέσεις επιμέλειας**. Επίσης, δεν επιβάλλονται τέλη για διαδικασίες που απορρέουν από τον νόμο για τον περιορισμό σε ίδρυμα (Unterbringungsgesetz) ή τον νόμο για τα ιδρύματα φροντίδας (Heimaufenthaltsgesetz). Το ευεργέτημα της πένιας μπορεί να παρασχεθεί υπό μορφή προσωρινής απαλλαγής από τα τέλη σε περίπτωση χαμηλού εισοδήματος και ελάχιστων περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με τα τέλη που πρέπει να καταβληθούν. Ο βαθμός της απαλλαγής εξαρτάται από την αίτηση και απόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου.

Σε ποιες περιπτώσεις πρέπει ο ηττηθείς διάδικος να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα του νικήσαντος διαδίκου;

Δίκες αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας

Ο **Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας της Αυστρίας (ZPO)** ρυθμίζει τα έξοδα της πολιτικής δίκης (συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών υποθέσεων). Ο ZPO προβλέπει ότι, καταρχήν, κάθε διάδικος επιβαρύνεται αρχικά ο ίδιος με τα έξοδα που προκαλεί. Τα έξοδα που προκαλούνται από κοινού πρέπει αρχικά να επιμερίζονται. Όταν το δικαστήριο αποφασίζει για την υπόθεση, λαμβάνει επίσης την απόφαση για τα έξοδα. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η αρχή του νικήσαντος διαδίκου. Ο διάδικος ο οποίος έχει ηττηθεί εν όλω οφείλει να **επιστρέψει** στον αντίδικό του όλα τα τέλη και έξοδα που ήταν αναγκαία για την κατάλληλη διεξαγωγή της δίκης ή την υπεράσπιση. Όταν οι διάδικοι νικούν εν μέρει και ηττώνται εν μέρει, τότε τα έξοδα πρέπει να συμψηφισθούν ή να επιμερισθούν αναλογικά.

Η παρέκκλιση από την αρχή του νικήσαντος διαδίκου προβλέπεται ιδίως στις εξής περιπτώσεις:

σε περίπτωση ασήμαντης ήττας, εάν το μέρος της αγωγής που απορρίφθηκε δεν επέφερε ιδιαίτερα έξοδα

εάν το ύψος της απαίτησης καθορίζεται από πραγματογνώμονες ή απόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου, καθώς και σε περίπτωση αμοιβαίου συμφηφισμού

εάν η συμπεριφορά του εναγομένου δεν αποτέλεσε την αιτία για την άσκηση της αγωγής και ο εναγόμενος αναγνώρισε την απαίτηση με την πρώτη ευκαιρία εάν ο λόγος για την κατάργηση της δίκης ή την κήρυξη της ακυρότητάς της αφορά έναν μόνο από τους διαδίκους, ο εν λόγω διάδικος μπορεί να επιβαρυνθεί με το σύνολο των εξόδων.

Διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας

Οι υποθέσεις οικογενειακού δικαίου (διατροφή, δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας, δικαίωμα γονικής μέριμνας και συναινετικό διαζύγιο) εξετάζονται ως διαδικασίες εκούσιας δικαιοδοσίας. Οι γενικές διατάξεις για τα έξοδα των εν λόγω διαδικασιών προβλέπονται στο άρθρο 78 του νόμου για την εκούσια δικαιοδοσία (AußStrG). Για πολλές διαδικασίες ισχύουν εξαιρέσεις από τις διατάξεις αυτές. Και στην περίπτωση αυτή ισχύει κανονικά η αρχή της ευθύνης εκ του αποτελέσματος, αλλά μπορεί να μην εφαρμοστεί για λόγους επιείκειας. Εάν δεν ζητηθεί η επιστροφή των εξόδων, οι δαπάνες σε μετρητά (π.χ. οι αμοιβές πραγματογνωμόνων) πρέπει να καταβληθούν κατ' αναλογία προς τη συμμετοχή στην υπόθεση. Εάν δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός της αναλογίας, τα έξοδα κατανέμονται ισομερώς μεταξύ των διαδίκων.

Στοιχεία σχετικά με τα διαφορετικά είδη διαδικασιών (διαδικασίες που αφορούν τη διατροφή, το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας, τη γονική μέριμνα και το διαζύγιο):

Όσον αφορά τις διαδικασίες διαζυγίου, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ του διαζυγίου με αντιδικία και του συναινετικού διαζυγίου.

Διαζύγιο με αντιδικία: Στην περίπτωση αυτή ισχύουν ειδικές διατάξεις του αυστριακού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Εάν κανένας από τους διαδίκους δεν θεωρηθεί υπαίτιος για τη ρήξη της έγγαμης σχέσης, τα έξοδα συμφηφίζονται. Εάν λόγος του διαζυγίου είναι ο κλονισμός και εάν η απόφαση διαζυγίου περιέχει κρίση σχετικά με την υπαιτιότητα για τον κλονισμό, ο/η υπαίτιος/-α σύζυγος οφείλει να καταβάλει τα έξοδα του αντιδίκου.

Συναινετικό διαζύγιο: Για το συναινετικό διαζύγιο ισχύουν οι κανόνες της διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας. Στην περίπτωση αυτή, οι σύζυγοι υποβάλλουν δύο πανομοιότυπες αιτήσεις στο δικαστήριο. Δεδομένου ότι δεν πρόκειται για διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας, δεν εκδίδεται απόφαση για τα έξοδα. Οι διάδικοι πρέπει να επιβαρύνονται ισόποσα με τις δαπάνες σε μετρητά.

Οι διαδικασίες για τη γονική μέριμνα και το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας αποτελούν επίσης διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας. Με βάση μια ρήτρα εξαιρέσης (άρθρο 107 παράγραφος 5 του AußStrG), σε αυτές τις διαδικασίες δεν προβλέπεται επιστροφή των εξόδων.

Μια άλλη ρήτρα εξαιρέσης (άρθρο 101 παράγραφος 2 του AußStrG) ορίζει ότι σε διαδικασίες για απαιτήσεις διατροφής ανήλικου τέκνου δεν προβλέπεται επιστροφή των εξόδων.

Ποινικές διαδικασίες

Όποιος εκπροσωπείται από συνήγορο υπεράσπισης ή άλλον εκπρόσωπο στην ποινική δίκη επιβαρύνεται ο ίδιος ή η ίδια με τα έξοδα της εν λόγω εκπροσώπησης, ακόμα και αν ο εκπρόσωπος διοριστεί αυτεπαγγέλτως (άρθρο 393 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Σε περίπτωση καταδικαστικής απόφασης ο κατηγορούμενος υποχρεούται να επιστρέψει τα έξοδα της ποινικής δίκης (άρθρο 389 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας). Στο πλαίσιο της ποινικής δίκης, βάσει του **άρθρου 381 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**, μπορεί να προκύψουν τα εξής έξοδα:

κατ' αποκοπή ποσό ως μέρος των εξόδων της ποινικής δίκης που δεν αναλύονται περαιτέρω ακολούθως, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της προκαταρκτικής εξέτασης και της εκτέλεσης των διατάξεων της εισαγγελίας ή των αναγκών υπηρεσιακών πράξεων του δικαστηρίου: Το κατ' αποκοπή ποσό καθορίζεται ως εξής: για δίκες ενώπιον του πρωτοδικείου ως δικαστηρίου ενόρκων μεταξύ 500 και 10 000 ευρώ, για δίκες ενώπιον του πρωτοδικείου ως μεικτού ορκωτού δικαστηρίου μεταξύ 250 και 5 000 ευρώ, για δίκες ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου μεταξύ 150 και 3 000 ευρώ και για δίκες ενώπιον του ειρηνοδικείου μεταξύ 50 και 1 000 ευρώ.

οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων και καταρχήν επίσης των διερμηνέων,

αμοιβή για εκθέσεις, πορίσματα και γνωμοδοτήσεις των αρχών,

τα έξοδα μεταγωγής του κατηγορουμένου ή του προσώπου στο οποίο αποδίδεται η αξιόποινη πράξη από άλλο κράτος, καθώς και τα έξοδα για τους μάρτυρες που καλούνται από το εξωτερικό,

τα έξοδα κατάσχεσης, παροχής πληροφοριών σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς, κατάσχεσης επιστολών, παροχής πληροφοριών για τα δεδομένα μιας επικοινωνίας και παρακολούθησης μηνυμάτων,

τα έξοδα εκτέλεσης της ποινικής απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων μεταγωγής των καταδίκων για την εκτέλεση της ποινής στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, εξαιρουμένων των εξόδων που συνεπάγεται η εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής,

τα δικαστικά τέλη που καταβάλλονται στο πλαίσιο της ποινικής δίκης,

τα έξοδα για τους συνηγόρους και άλλους εκπροσώπους,

κατ' αποκοπή ποσό ως μέρος των εξόδων της συμπάρστασης στη δίκη έως το ποσό των 1 000 ευρώ.

Με εξαίρεση τα έξοδα που αναφέρονται στα σημεία 3 και 7 έως 9, η Ομοσπονδία προκαταβάλλει τα έξοδα. Κατά τον υπολογισμό του κατ' αποκοπή ποσού σύμφωνα με την παράγραφο 1 σημείο 9, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές δυνατότητες του/της υπόχρεου αποζημίωσης. Τα έξοδα για την πρόσληψη διερμηνέα δεν αποτελούν μέρος των εξόδων που πρέπει να καταβάλει ο/η κατηγορούμενος/-η.

Ωστόσο, βάσει του άρθρου 391 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, τα έξοδα της ποινικής δίκης εισπράττονται από τον καταδικασθέντα μόνο εφόσον δεν επηρεάζονται ούτε τα αναγκαία έξοδα διατροφής του καταδικασθέντος και της οικογένειάς του που αρμόζουν σε έναν απλό τρόπο διαβίωσης ούτε η εκπλήρωση της υποχρέωσής του για επανόρθωση της ζημίας που προκλήθηκε ως αποτέλεσμα της αξιόποινης πράξης. Εάν η είσπραξη των εξόδων δεν είναι δυνατή λόγω της απορίας του καταδικασθέντος, το δικαστήριο μπορεί να κηρύξει τα έξοδα μη εισπράξιμα. Εάν το δικαστήριο θεωρεί ότι τα μη εισπράξιμα επί του παρόντος έξοδα θα μπορούν να εισπραχθούν στο μέλλον, η οικονομική δυνατότητα του εν λόγω προσώπου επανεξετάζεται ύστερα από ορισμένο χρονικό διάστημα. Η αξίωση είσπραξης των εξόδων παραγράφεται πέντε έτη μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης. Εάν το δικαστήριο αποφανθεί ότι ο καταδικασθείς πρέπει να αναλάβει τα έξοδα και αποδειχθεί στη συνέχεια ότι δεν είναι σε θέση να το πράξει, οι αρχές μπορούν να τροποποιήσουν την προθεσμία πληρωμής, να δώσουν τη δυνατότητα πληρωμής με δόσεις ή να μειώσουν το ποσό των εξόδων.

Εάν ο καταδικασθείς ή υποχρεωθείς με την απόφαση του ποινικού δικαστηρίου να καταβάλει τουλάχιστον μερική αποζημίωση στον πολιτικώς ενάγοντα, ο καταδικασθείς οφείλει επίσης να καταβάλει τα έξοδα της ποινικής δίκης με τα οποία επιβαρύνθηκε ο πολιτικώς ενάγων.

Σύμφωνα με το άρθρο 393a του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ο αθωωθείς κατηγορούμενος μπορεί να υποβάλει στην Ομοσπονδία αίτηση παροχής μέρους των εξόδων υπεράσπισής του. Το ποσό περιλαμβάνει τις δαπάνες σε μετρητά που ήταν αναγκαίες και οι οποίες πράγματι πραγματοποιήθηκαν καθώς και κατ' αποκοπή ποσό για τα έξοδα του συνηγόρου. Το κατ' αποκοπή ποσό καθορίζεται με βάση το εύρος και την πολυπλοκότητα της υπεράσπισης καθώς και τον βαθμό της αναγκαίας ή σκόπιμης σύμπραξης του συνηγόρου και δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα ακόλουθα ποσά: για δίκες ενώπιον του πρωτοδικείου ως δικαστηρίου ενόρκων 10 000 ευρώ, για δίκες ενώπιον του πρωτοδικείου ως μεικτού ορκωτού δικαστηρίου 5 000 ευρώ, για δίκες ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου 3 000 ευρώ και για δίκες ενώπιον του ειρηνοδικείου 1 000 ευρώ.

Εάν βάσει έγκλησης ή μήνυσης πολιτικώς ενάγοντος αθωωθεί ο κατηγορούμενος σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (επικουρική καταγγελία), ο εγκλών ή ο πολιτικώς ενάγων υποχρεούται να καταβάλει όλα τα έξοδα τα οποία προέκυψαν από την καταγγελία του ή τη συνέχισή της. Σε

περίπτωση μη επιβολής ποινής (παρέκκλιση)(άρθρα 198 έως 209 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας), ο πολιτικώς ενάγων δεν υποχρεούται να πληρώσει τα έξοδα.

Αμοιβή των πραγματογνωμόνων

Στις πολιτικές δίκες αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας (συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών υποθέσεων), οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων συμψηφίζονται μεταξύ τους ή επιμερίζονται αναλογικά προς την ήττα ή τη νίκη του διαδίκου (άρθρο 43 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Στις δίκες διαζυγίου με αντιδικία στις οποίες η απόφαση του δικαστηρίου δεν περιλαμβάνει κρίση για την υπαιτιότητα, οι δαπάνες σε μετρητά συμψηφίζονται. Εάν ένας διάδικος καταβάλει περισσότερο από το ήμισυ των εξόδων, ο άλλος διάδικος πρέπει να επιστρέψει το πλεονάζον ποσό. Εάν στην απόφαση διαζυγίου κηρυχθεί υπαίτιος ένας διάδικος, ο διάδικος αυτός υποχρεούται να επιστρέψει τα έξοδα για την αμοιβή του πραγματογνώμονα στον αντίδικό του. Στις παρακάτω διαδικασίες οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων που καταβλήθηκαν αρχικά από το δημόσιο πρέπει να επιστραφούν από τους διαδίκους που προκάλεσαν τα σχετικά έξοδα ή προς το συμφέρον των οποίων πραγματοποιήθηκαν τα σχετικά έξοδα: συναινετικό διαζύγιο, δικαίωμα γονικής μέριμνας και προσωπικής επικοινωνίας, υποχρέωση διατροφής ανήλικων τέκνων. Εάν περισσότερα άτομα υποχρεούνται να επιστρέψουν τα έξοδα, ευθύνονται από κοινού [άρθρο 1 σημείο 5 του νόμου για την απόδοση των δικαστικών εξόδων (Gerichtliches Einbringungsgesetz, GEG) σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παράγραφος 1 του GEG].

Το ύψος των αμοιβών των πραγματογνωμόνων ρυθμίζεται από τον νόμο για την αξίωση καταβολής των τελών (GebAG). Εξαρτάται σε κάθε περίπτωση από το περιεχόμενο και το εύρος της πραγματογνωμοσύνης που διέταξε το δικαστήριο.

Στην ποινική δίκη, οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων αποτελούν μέρος των εξόδων των ποινικών διαδικασιών (άρθρο 381 παράγραφος 1 σημείο 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) τα οποία καταβάλλονται από τον καταδικασθέντα, σύμφωνα με το άρθρο 389 παράγραφος 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων καθορίζονται από το δικαστήριο ή από τον εισαγγελέα και προκαταβάλλονται από την Ομοσπονδία.

Αμοιβές μεταφραστών και διερμηνέων

Οι ανωτέρω πληροφορίες ισχύουν επίσης για τις αμοιβές των μεταφραστών και των διερμηνέων.

Σχετικά έγγραφα

[Έκθεση της Αυστρίας για τη μελέτη διαφάνειας των εξόδων](#) (829 Kb)

Σχετικοί σύνδεσμοι

[Άρθρο 32 του GGG](#)

Τελευταία επικαιροποίηση: 20/10/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.